

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Contra raptores & invasores Bonorum Ecclesiarum & Ecclesiasticarum
personarum. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

in Civitate committatur) singulis diebus Dominicis & Festivis excommunicati publice & nominatim, si eorum nomina sciri poterunt, alioqui in genere, nuncientur. Si injuria extra Civitatem committatur, similiter denuncientur per omnes Ecclesias, Conventuales, Parochiales, ac Capellas Decanatus illius, vel etiam Archidiaconatus, in quo hoc contingit. Ita tamen, quod nihilominus ad denunciationem eorundem, pro ipso forefacto ubicunque commisso, & intra Civitatem & extra, ultra procedatur per loci Ordinarium, prout hoc visum fuerit expedire. Si vero dicti sacrilegi, per mensem, hujusmodi denunciationem sustinerint, minime satisfacientes, ex tunc singulis diebus Dominicis & Festivis, campanis pulsatis & candelis extinctis, per Ecclesias Conventuales, Parochiales & Capellas, ut proxime dictum est, denuncientur excommunicati, & ab omnibus arctius evitandi, donec læso, Nobis, & Ecclesie, satisfecerint competenter & evidenter, & Autoritate Apostolica Absolutionis Beneficium consequantur.

Quod si per dimidium annum in Excommunicatione persisterint, hujusmodi Denunciationibus vilipensis, si Laici Nobiles fuerint hujusmodi sacrilegium committentes, Terra eorum & Districtus, si eos habuerint, ipso facto Ecclesiastico suppositi sint Interdicto: quod nullatenus relaxetur, nisi de commisso fuerit legitime satisfactum. Si autem fuerint alii quam Nobiles, domini Terræ, in quorum Districtibus manent, ex tunc moneantur per loci Ordinarium, ut dictos sacrilegos compellant per Bonorum, quæ in suis habent districtibus, subtractionem, vel quemcunque alium modum, ut ipsi sacrilegi satisfaciant, & Absolutionis Beneficium requirant. Et, si ipsi domini in hoc negligentes fuerint, ex tunc per Loci Ordinarium excommunicentur: quod si sustinerint animo indurato usque ad annum, ex tunc Terra eorum Ecclesiastico sit supposita interdicto. Salyis pœnis contra delinquentes hujusmodi & participantes constitutis; ad quas procedant nihilominus, prout hoc visum fuerit expedire.

II. *Contra incendiarios & effractores Ecclesiarum & Monasteriorum, & Bonorum Ecclesiasticorum.*

Contra incendiarios autem & effractores Ecclesiarum & Monasteriorum, cum ipso facto sint excommunicati, eodem modo procedi statuimus & mandamus; adjicientes, ut, si habuerint terram vel districtum, illa, post tres menses à tempore perpetrati criminis, Ecclesiastico supposita sint interdicto. Cum autem incendiarii aliarum rerum & Bonorum Ecclesiarum & Monasteriorum, sint, tanquam sacrilegi, excommunicandi: statuimus, ut tales moneantur nominatim (si eorum nomina

sciri potuerint, alioqui in genere,) per Ordinarium loci, in quo committi contingit hujusmodi forefactum, ut intra septem dies à die monitionis satisfaciant: alioqui idem Ordinarius ex tunc sine dilatione ipsos excommunicet, & excommunicatos denunciaret, & faciat denunciari in locis ubi hoc visum fuerit expedire; ita quod, nisi intra quindenam à tempore excommunicationis & denunciationis satisfecerint, ex tunc singulis diebus Dominicis & Festivis, campanis pulsatis & candelis extinctis, per omnes Ecclesias Conventuales, Parochiales & Capellas Civitatis (si in Civitate contingit) seu Decanatus vel Archidiaconatus illius loci, excommunicati publice nuncientur; sicut de incendiariis Ecclesiarum est præmissum. Et, si per sex menses in Excommunicatione contumaciter persisterint, si habent Districtus, illi sint ex tunc interdicti: aliorum autem, districtus non habentium; domini moneantur; & procedatur sicut superius de injectoribus manuum continetur.

Quindenam
pro 15
dieb.

III. *Contra violatores immunitatum & dotum Ecclesiarum.*

Statuimus item de his, qui violant Ecclesiarum immunitates seu Dotes, ut violatores hujusmodi, videlicet qui hominem de immunitate seu dote extraxerint, vel aliam rem abstulerint, vel modo alio eam præsumpserint violare, quos tanquam sacrilegos in his scriptis excommunicamus, simili modo quo diximus de incendiariis Bonorum Ecclesiarum, publice excommunicati denuncientur. Et, si plures fuerint, vel iudex secularis sit, qui hujusmodi violentiam fecerint, locus in quo tales domicilium habuerint, sit ipso facto interdictus: & in loco, ubi immunitas læsa est, cessetur à Divinis.

IV. *Contra raptores & invasores Bonorum Ecclesiarum & Ecclesiasticarum personarum.*

Atque ad reprimendum importunam præsumptionem raptorum, prædonum & invasorum Bonorum ac rerum Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ecclesiasticarum personarum: statuimus, ut quilibet locus seu Parochia Nostræ Civitatis vel Diœcesis, ad quem vel ad quam ipsi raptores, prædones & invasores pervenerint, seu præda, spoliū vel rapina deducta fuerint, vel ubi prædæ ipsius emptor fuerit, ipso facto sit Ecclesiastico suppositus Interdicto: & quamdiu ibi fuerit, cessetur penitus à Divinis. Et, si per triduum ibi steterint, licet ex tunc recesserint, vel ad alia loca se transfulerint, vel præda seu spoliū * alias deductum fuerit, nihilominus Parochia seu locus, in quo triduo manserint, vel ubi præda consumpta fuerit, maneat per duos menses in-

* alias

Forefactum, pro maleficio sumitur. Excommunicatos denunciandi quis olim m. Aus.

terdictus, nisi medio tempore fuerit satisfactum. Prædones autem, raptores & inuales hujusmodi, & eorum receptatores ac adjuutores, nec non & prædarum emptores, per Ordinarium moneantur nominatim, si eorum nomina sciri poterunt, alioqui in genere, ut, intra triduum post monitionem, ipsam prædam, spoliū vel rapinam restituant, & condigne satisfaciant: alioqui, tanquam sacrilegi, sententiam excommunicationis, quam nunc ferimus in his scriptis, ex tunc incurrant ipso facto, & excommunicati per locorum Ordinarios & eorum Plebanos nuncientur. In qua Excommunicatione si, satisfactione neglecta, duraverint per quindenam, ex tunc per omnes Ecclesias Conventuales & Parochiales Decanatus illius in quo rapina committitur, & ubi ipsi sacrilegi domicilium habent, vel etiam (si opus fuerit) Civitatis & aliorum locorum campanis pulsatis & candelis extinctis, usque ad satisfactionem condignam nuncientur excommunicati singulis diebus Dominicis & Festivis. Quod si per dimidium annum in Excommunicatione contumaciter persistierint, ex tunc subiaceant pœnis, expressis superius contra eos qui manus in Clericos injiciunt violentas: & secundum hoc, ut ibi diximus, procedatur.

Cap. I.

V. *Contra detentores seu subtractores decimarum.*

Decima ad quid instituta.

Item, cum sacrilegi censeantur, qui injuriose subtrahunt vel auferunt tributa egentium animarum, videlicet Decimas, ad hoc à Domino instituta ut sint cibus in domo Dei, & eas Ecclesiis, quibus debentur, non persolvunt, surreptores multorum Bonorum, quæ ex justa solutione Decimarum solent, Domino largiente, omnibus evenire, & incitatores sterilitatis, pestilentiae, tempestatis, & aliorum malorum, quæ frequenter eveniunt ex subtractione earundem: Statuimus, ut hujusmodi sacrilegi, ac detentores & raptores decimarum tam Novallium quam aliarum, (quos Nos in his scriptis excommunicamus) per omnes Ecclesias Parochiales Nostræ Civitatis & Diocesis, per totum circulum cujuslibet anni, quolibet mense, uno die Dominico vel Festivo, campanis pulsatis & candelis extinctis, excommunicati publice & * districtè per rectores Ecclesiarum nuncientur, & nihilominus ad ulteriora procedatur per loci Ordinarium, si visum fuerit expedire.

Decima in novallis.

* distinctè per Proviosores Ecclesiarum

Curtis, pro choræ.

VI. *Contra Nobiles, in expeditionibus damna personis Ecclesiasticis, in Curtibus earum, inferentes.*

Grangis, id est, finibus, seu terminis à voce Testonica

Statuimus item, quod, quicumque Nobiles vel alii, ad prælia vel ad alias Expeditiones processuri, jacuerint in Grangis, Curtibus seu Possessionibus vel Bonis Ecclesiarum vel Ecclesiasticarum Personarum, vel Monachorum

cujuscunque Ordinis, aut fecerint ibidem damna vel rapinas, nisi intra mensem post monitionem, à Capitulo, & Prioribus Colonienfibus, qui præsentibus fuerint, faciendam, de damnis, rapinis & injuriis irrogatis, satisfaciant lassis & damnum passis, ipso facto sint excommunicati excommunicatione, quam in ipsos ferimus in his scriptis: & excommunicati publice usque ad satisfactionem condignam, ubi & quando expedire videbitur, nuncientur; & ulterius crescente contumacia, contra eos procedatur, sicut contra Bonorum Ecclesiarum inuales superius est expressum.

Grenzen (ut videtur) finitum.

VII. *Contra illos, qui se de Bonis Clericorum, sive in vita sive in morte, intromittunt.*

Statuimus item, ut nullus Laicus, cujuscunque dignitatis vel conditionis existat, de Bonis Clericorum, sive in vita sive in morte, se intromittat: sed quilibet Clericus de Bonis suis, sicut in vita ita & in morte, testamentum suum faciendi, & de rebus suis disponendi per se vel per alios quibus hoc commiserit, liberam habeat facultatem. Et illos, qui contra hoc statutum de Bonis & rebus Clericorum decedentium, ausu sacrilego se ingesserint, nisi sint ipsorum Clericorum manifideles, seu ultimarum Executores voluntatum, ex nunc sententia Excommunicationis innodamus. Et per locorum Ordinarios, præcipimus, excommunicatos publice nunciari, donec ablata restituerint, & aliàs satisfecerint competenter. In qua excommunicatione si per mensem persistierint, ex tunc contra eos, tanquam inuales Bonorum Ecclesiarum, procedatur.

VIII. *Vt Bona Clericorum transeant sine telonio libera & absoluta.*

Statuimus etiam, ut Bona Ecclesiarum & Ecclesiasticarum Personarum Civitatis & Diocesis Colonienfis, sint & maneat in omni loco, tam in Civitate quam extra, & transeant, tam in Terris quam in Aquis, absque telonio & qualibet exactione, & sine omni impedimento, libera & penitus absoluta. Si qui vero contra hoc venire præsumpserint, contra ipsos, tanquam contra inuales & raptores Bonorum Ecclesiarum, de quibus supradictum est, procedatur.

IX. *Ne Clerici vel Religiosi trahantur ad iudicium seculare.*

Item, cum Clerici vel Religiosi coram iudicio seculari non debeant in causam trahi, suo vel Ecclesiæ vel alicujus alterius nomine, nec à Laicis contra eos sententia dictari; hoc fieri, sub interminatione Excommunicationis (quam